

Riport z 28. stretnutia Klubu žien lesníčiek pri Slovenskej lesníckej komore

28.8.2026 - by Jozef Marko | Slovenská lesnícka komora

Organizátori celoslovenských stretnutí Klubu žien lesníčiek pri Slovenskej lesníckej komore sa každý rok snažia, aby ich účastníci videli zaujímavé miesta a stretli sa na nich so zaujímavými ľuďmi.

Podarilo sa im to aj tento rok na 28. ročníku podujatia, ktoré sa konalo od 21. do 23. augusta 2026 v Pliešovciach. Ženy lesníčky z celého Slovenska, niektoré v sprievode manželov, detí i vnúchat, videli výcvikové priestory s rôzne zameranými stanovišťami v Centre výcviku Lešť, určenými pre vojakov, záchranárov, policajtov, hasičov a ďalšie zložky. Takmer 60 účastníkov stretnutia žien lesníčiek sa oboznámilo s hospodárením vojenských lesníkov zo štátneho podniku Vojenské lesy a majetky SR a s lesníckym postupmi v ochranných lesoch na území obhospodarovanom Lesnou správou Lučenec OZ Polana štátneho podniku LESY SR.

Úvodné privítanie účastníkov sa konalo v areáli generálneho riaditeľstva štátneho podniku Vojenské lesy a majetky SR v Pliešovciach, ktorý tvorcovia nazvali Kvetoles. Po minuloročnej rekonštrukcii hlavnej administratívnej budovy bol v tomto roku vybudovaný ako zážitkový priestor, vyplnený bohatou kvetinovou výsadbou a atraktívnymi stanovišťami lesnej pedagogiky. Prečo kvety? Pretože, okrem toho, že vojenský lesníci využívajú plochy striech pre fotovoltické panely a výrobu elektriny zo Slnka, využívajú aj zelené strechy a sústavu záchytných podzemných nádrží pre dažďovú vodu.

Dažďová voda je používaná na závlahy kvetových záhonov a tiež ako úžitková voda v sociálnych zariadeniach v administratívnej budove. „*Pitnú vodu považujeme za vzácnu komoditu, ktorej hodnota bude už iba stúpať*“, zdôvodnil zamestnanec štátneho podniku Vojenské lesy a majetky SR Ing. Dávid Greňa spolu s kolegyňou Bc. Aidou Kuglerovou deťom i dospelým predstavili celý náučný chodník Kvetoles. „*Je to nádherný areál, bolo by veľkou škodou ho nevidieť,*“ komentovala výber miesta predsedníčka Klubu žien lesníčiek pri Slovenskej lesníckej komore Ing. Mária Biesová.

Počas prezentácie základných informácií o štátnom podniku Vojenské lesy a majetky SR najviac zaujala lesníčky tá o počte zamestnancov. V podniku pracuje celkovo 230 zamestnancov, na jeho generálnom riaditeľstve v Pliešovciach 19 pracovníkov. Vojenský lesníci obhospodarujú 63 600 hektárov lesnej pôdy a 3 200 hektárov poľnohospodárskej pôdy na území troch odštepných závodov Malacky, Kežmarok a Kamenica nad Cirochou a Správy lesov Pliešovce.

Na druhý deň dopoludnia všetkých privítal na súčinnostnej strelnici v Centre výcviku Lešť neďaleko lokality Kamenný vrch, kde bola ubytovaná väčšina účastníkov stretnutia žien lesníčiek, vedúci Správy lesov Pliešovce Ing. Ján Chlpán a jeho zástupca, ťažbový technik Ing. Miroslav Balanda. Dozvedeli sa, že tunajší lesníci hospodária na výmere 9 500 hektárov, ktorá sa skladá z dvoch častí – Lesného celku Lešť a Lesného celku Sklené (pri Turčianskych Tepliciach) plus Lesného celku Sklené – ostatné, kde sa nachádzajú vojenské zariadenia a lesy v oplotených areáloch.

Väčšinu ťažieb realizujú modernými technológiami

„*Ročne ťažíme približne 57 000 kubíkov dreva v závislosti na rozsahu asanačnej ťažby. Z drevín je tu najrozšírenejší buk, potom dub cerový, dub zimný, hrab a všetky ostatné dreviny, ktoré poznáte. Takže drevinové zloženie porastov je skutočne pestré. Ročne zalesňujeme plochu 30 hektárov, z toho*

6 hektárov na Lešti. Väčšinou ide o dopĺňanie sadeníc do prirodzeného zmladenia. Dôležité je povedať, že väčšinu ťažieb realizujeme modernými technológiami. Ťažbové a pestovné činnosti sú zabezpečované dodávateľsky, ale aj vlastnými zamestnancami, tento spôsob sa nám osvedčil,” povedal na úvod niekoľko základných informácií Ing. Chlpán.

Vojenský lesníci hospodária na rozľahlom území Centra výcviku Lešť v špecifickom režime. S Ministerstvom obrany SR majú dohodu, že od pondelka do stredy v nepárnych týždňoch a od pondelka do štvrtka v párnych týždňoch prebiehajú vo výcvikovom priestore ostré strelby. Takže lesníci pracujú v tomto čase v porastoch, nachádzajúcich sa v okrajových častiach, ktoré nie sú ohrozené strelbami. Alebo sú potom nútení pracovať v teréne od štvrtka do nedele, resp. od piatka do nedele.

„Všetky pracovné skupiny s týmto systémom práce súhlasili. Vedia, že u nás majú garantovanú stabilitu práce s uzavretými rámcovými ročnými zmluvami a po realizácii konkrétnej zákazky nemáme voči nim žiadne finančné podĺžnosti. Navyše sú tu doma. Čo sa týka lesníkov, každý týždeň má jeden lesník od pondelka do nedele ochrannú službu a rieši prípadné problémy, ktoré vzniknú v lesníckej prevádzke. Vyťažené drevo je manipulované na odvozných miestach.

Ked’ sa pýtate na poškodenie dreva črepinami munície, občas ho nachádzame na niektorých lokalitách z minulosti, ale ide o malé množstvá. Cvičiacim jednotkám prispôsobujeme aj odvoz dreva, pretože po tunajších cestách sa premiestňujú počas taktických cvičení kolóny vojenských áut,” odpovedal Ing. Chlpán.

Tak ako v iných regiónoch Slovenska, aj tu sa museli lesníci popasovať s problémom početnosti raticovej, najmä jelenej zveri. Kým v roku 2008 ulovili 150 kusov, v súčasnosti odlovia 700 – 800 kusov jelenej zveri za rok. Podľa slov tunajších lesníkov sa zvýšenou reguláciou početnosti jelenej zveri podarilo jej stavy stabilizovať, avšak v súčasnosti uplatňujú intenzívnu reguláciu už aj v stavoch danielovej zveri, ktorá rovnako na vhodné stanovištné a klimatické faktory reagovala zvýšenou populačnou dynamikou. Poľovníctvu je venovaná náležitá pozornosť a je vykonávané ako súčasť plnenia pracovných povinností zamestnancov.

Ukážka prototypu ekologického stroja v prebierke

Veľkú dôležitosť prikladajú vojenský lesníci výchovným zásahom. Prebierky realizujú každý rok na výmere približne 400 hektárov, z toho 130 hektárov pripadá na prebierky v porastoch vo veku do 50 rokov. A práve v prebierke nachádza vhodné uplatnenie prototyp pásového lesného stroja PLS 55 E, znižujúci environmentálnu záťaž pri práci v lese. Jeho vývoju sa venujú v štátnom podniku Vojenské lesy a majetky SR od roku 2021.

„V roku 2021 bola štátnemu podniku Vojenské lesy a majetky SR poskytnutá finančná podpora na tento projekt. Rok 2022 sa niesol v znamení prípravy projektovej dokumentácie a bola navrhnutá celková koncepcia stroja. V roku 2023 bol postavený na základe projektovej dotácie prototyp pásového lesného stroja PLS 55 E. Tak ako ho tu vidíte, je v testovacej prevádzke od 1. januára 2024.

Tento projekt sme realizovali preto, lebo sme potrebovali vyriešiť nedostatok ťažbových technológií, určených do konských alebo lanovkových terénov so sklonom nad 50 percent a dostať emisie pri prevádzke stroja takmer na nulu, čo sa nám aj podarilo. Potrebovali sme vyriešiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, takže všetky činnosti stroja vykonáva jeho obsluha vo vnútri kabíny. Stroj je vybavený spíľovacou hlavicom, zberným klenbáňkom a elektrickým navijakom, dokáže teda drevnú hmotu spíliť, priblížiť aj uložiť na odvoznom mieste.

V stroji je používaný biodegradovateľný olej, v konštrukcii stroja nie sú mechanické časti typické pre

spaľovacie motory ako je napríklad prevodovka, je preto podstatne jednoduchšia. Nad pásovým podvozkom je zámerne ponechaný voľný priestor, ktorý umožní po malých konštrukčných zásahoch prejsť v prípade záujmu na vodíkovú technológiu. Pásový podvozok je modulárny a umožňuje prehadzovať oceľové a gumené pásy. Stroj je poháňaný dvoma desaťkilowattovými elektromotormi a vybavený dvoma batériami, každá má hmotnosť 200 kilogramov. Stroj má vlastný sklonomer, ktorý nepretržite meria jeho pozdĺžny a priečny náklon.

Pokiaľ dosiahne stroj pri pohybe kritickú hranicu, najskôr to bude oznámené obsluhu alarmom, následne bude softvérovo obmedzený výsuv ruky alebo pojazd stroja, aby nedošlo k jeho prevráteniu. Testovacia prevádzka ukázala, že svahová dostupnosť stroja je pre konštruktérov až prekvapujúca,” predstavil aj týmito informáciami nový stroj Ing. Miroslav Balanda, PhD.. Na ukážke v poraste sa účastníci ďalej dozvedeli, že stroj je určený do prvých prebierok v tenkých porastoch vo veku do 50 rokov v teréne s veľkým sklonom.

„V sobotu 22. augusta 2026 sa nám venovali zamestnanci OZ Poľana, Lesnej správy Lučenec – Ing. Milan Kvietik – vedúci LS a Vladimír Lupták – vedúci Lesného obvodu Monosa. Pri výstupe na hrad Šomoška sme prechádzali cez náučný chodník v 5. stupni ochrany, ktorý patrí pod CHKO Cerová Vrchovina. Sú to rôznorodé porasty buka, duba, hraba s prímiesou javora a jaseňa. Vedúci lesnej správy nás počas prechádzky oboznámil so systémom spolupráce pri rôznych kalamitných situáciách medzi lesníkmi, ochranármi a miestnou samosprávou obce Šiatorská Bukovinka. Po mierne náročnom výstupe nám boli odmenou nádherné výhľady na Cerovú vrchovinu, ako aj na maďarskú stranu,” povedala po stretnutí Ing. Mária Biesová.

<https://slnk.sk/riport-z-28-stretnutia-klubu-zien-lesniciek-pri-slovenskej-lesnickej-komore>